

Bruxelles, 23 februarie 2026
(OR. en)

6343/26

SOC 84
EMPL 35

NOTĂ

Sursă:	Președinția
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Subiect:	Întreruperea ciclului sărăciei: dezvoltarea unor servicii de facilitare și activare centrate pe persoană – <i>Schimb de opinii</i>

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor o notă de orientare din partea președinției privind subiectul sus-menționat, în vederea schimbului de opinii din cadrul Consiliului (EPSCO) din 9 martie 2026.

ÎNTRERUPEREA CICLULUI SĂRĂCIEI: DEZVOLTAREA UNOR SERVICII DE FACILITARE ȘI ACTIVARE CENTRATE PE PERSOANĂ

Întreruperea ciclului sărăciei

În 2025, în discursul său privind starea Uniunii, președinta von der Leyen a reafirmat viziunea pe termen lung a Uniunii, subliniind că Uniunea își va prezenta planul de a contribui la eradicarea sărăciei până în 2050¹. Realizarea acestui obiectiv cuprinzător în Uniune se confruntă cu obstacole din cauza presiunilor persistente legate de costul vieții, a provocărilor macroeconomice și a insecurității financiare.

Provocările de lungă durată, cum ar fi sărăcia persoanelor încadrate în muncă, creșterea constrângerilor în materie de locuințe și accesibilitate financiară, precum și existența unui număr considerabil de familii cu copii care se confruntă cu sărăcia, ilustrează natura multidimensională a problemei. Acest lucru evidențiază necesitatea unor măsuri mai cuprinzătoare și mai eficiente la nivel de politici. Măsurile respective presupun nu numai furnizarea adecvată a unui sprijin pentru venit persoanelor aflate în dificultate, ci și îmbunătățirea incluziunii active și a accesului la servicii esențiale. Sărăcia suferită în primii ani de viață continuă să aibă efecte profunde și de durată atât la nivel individual, cât și la nivel societal, conducând la inegalități în ceea ce privește participarea socială și accentuând totodată transmiterea dezavantajelor de la o generație la alta. Prin urmare, avem nevoie de mecanisme preventive mai puternice pentru a reduce în primul rând probabilitatea ca persoanele să ajungă în situație de sărăcie și, în același timp, pentru a aborda sărăcia intergenerațională.

Dezvoltarea unor servicii de facilitare și activare centrate pe persoană

Serviciile de facilitare și activare centrate pe persoană s-au dovedit a fi modalități eficiente de combatere a inegalităților sociale și de capacitate a persoanelor pentru ca acestea să își dezvolte întregul potențial.

¹ Discursul privind starea Uniunii 2025.

Consolidarea investițiilor în servicii de facilitare integrate, de înaltă calitate și dotate cu resurse adecvate – inclusiv servicii de incluziune socială (de exemplu, asistență socială, consiliere, îndrumare, mentorat, sprijin psihologic, reabilitare) și alte servicii de facilitare generale, inclusiv educație și îngrijire timpurie, asistență medicală, îngrijire pe termen lung, educație și formare și locuințe – este esențială pentru abordarea factorilor structurali ai sărăciei, precum și pentru ruperea cercului vicios al defavorizării.

Este esențial să se acorde prioritate politicilor care facilitează implicarea timpurie și asistența personalizată, inclusiv evaluările individuale ale competențelor, consilierea profesională și oportunitățile de formare țintită sau de recalificare aliniate la nevoile pieței forței de muncă. Pentru ca politicile de activare să fie eficiente, este esențial ca acestea să fie concepute în jurul obiectivelor persoanei, al capacităților și contextului său social, recunoscând că autodeterminarea, legăturile sociale și autoeficacitatea sunt esențiale pentru întreruperea ciclurilor de excluziune. Proiectarea centrată pe persoană promovează, de asemenea, demnitatea, autonomia și posibilitatea de a alege.

În paralel, depășirea complexității sărăciei necesită o colaborare între sectoare – cum ar fi serviciile sociale, sănătatea, educația, ocuparea forței de muncă și locuințele – cu parcursuri neîntrerupte, pentru ca accesul persoanelor la ceea ce le este necesar să se facă „sub același acoperiș” sau prin sisteme coordonate de trimitere. În mod specific, consolidarea legăturilor dintre sistemele de protecție socială și serviciile publice de ocupare a forței de muncă este esențială, alături de stimulente prin care tranziția către încadrarea în muncă să fie viabilă și sustenabilă din punct de vedere financiar. Astfel de abordări bazate pe facilitare nu numai că sprijină integrarea pe piața forței de muncă, ci și contribuie la o participare socială mai largă, la egalitatea de șanse și la coeziunea socială.

În plus, implicarea organizațiilor locale, a grupurilor de sprijin *inter pares* și a actorilor de la nivel local contribuie la asigurarea faptului că serviciile sunt adaptate, țintite și accesibile. Modelele bazate pe comunitate promovează, de asemenea, sprijinul reciproc și capitalul social, care sunt factori-cheie pentru incluziunea durabilă.

Pentru a obține rezultate optime, intervențiile trebuie să crească nivelul de încredere, să reducă stigmatizarea internalizată și să consolideze capacitățile de adaptare, astfel încât să producă rezultate sociale eficace, în concordanță cu tranziția verde și cu cea digitală.

Așteptările sunt ca prima „Strategie a UE pentru combaterea sărăciei”, din prima jumătate a anului 2026, să consolideze și să evidențieze importanța serviciilor de facilitare și de activare centrate pe persoană. Deși s-au înregistrat unele progrese în direcția atingerii obiectivului pentru 2030 privind reducerea sărăciei, ritmul general rămâne lent. Sărăcia continuă să afecteze în mod disproporționat femeile, familiile cu copii și persoanele aflate în situații vulnerabile, ceea ce evidențiază necesitatea urgentă a unor acțiuni mai coerente, cu țintă clară și orientate spre viitor. Este imperativ ca politicile să fie eficace, să completeze serviciile de remediere și să includă abordări orientate spre prevenire. Consolidarea coerenței și a coordonării politicilor atât la nivelul UE, cât și la nivel național și regional, inclusiv prin intermediul semestrului european, este esențială pentru a se asigura că nimeni nu este lăsat în urmă.

Obiectivul schimbului de opinii

Având în vedere cele de mai sus, miniștrii sunt invitați să facă schimb de opinii cu privire la politici eficace de întrerupere a ciclului sărăciei, cu un accent deosebit pe rolul serviciilor de facilitare și activare centrate pe persoană. Discuția urmărește să faciliteze explorarea tranziției de la prestații pur monetare la asistență personalizată holistică și de sprijin și la servicii în natură. În acest context, miniștrii pot reflecta asupra modului în care sistemele de protecție socială și serviciile de activare pot fi mai bine aliniată către autonomie, incluziune socială și ocuparea forței de muncă.

Întrebări pentru dezbatere

Prin prisma celor de mai sus, miniștrii sunt invitați să reflecteze asupra următoarelor întrebări:

- 1. Ce măsuri dintre cele pe care le puneți în aplicare au consolidat în mod eficace serviciile de facilitare și activare centrate pe persoană pentru a preveni sărăcia și/sau excluziunea socială?*
 - 2. Cum pot fi integrate politicile de facilitare și activare centrate pe persoană în viitoarea primă strategie a UE de combatere a sărăciei?*
-